

I. В О В Е Д

Актуелноста на прашањето за планирање долгорочна стратегија за развој на агроиндустрискиот комплекс, а во тој контекст и утврдување на регионална стратегија за развој, ја наметна потребата за проучување на можностите за донесување економски рационални одлуки во тој домен, со помош на соодветни модели, коишто можат да се применат во праксата на земјоделската производна област.

Во поново време, проблемите на регионалниот развој се повеќе ја окупираат, како светската, така и југословенската агроекономска наука. Планирањето на развојните правци на агроиндустрискиот комплекс во еден регион, па и пошироко, претставува сложен процес. Сложеноста произлегува од дејствувањето на големиот број фактори со економски, природни, технички, технолошки и други карактеристики, па затоа трасирањето на долгорочната производна ориентација на земјоделското производство тешко може да се изврши со примена на класичните методи на планирање.

При определувањето на оптималните правци на развој на земјоделството во поодделни региони, како и при водењето на аграрната политика, а со цел максимално искористување на расположивите ресурси и остварување максимални економски резултати, треба да се респектираат различните природни и економски услови за земјоделско производство, различната традиција и степени на техника и технологија со кои се карактеризира производството во одделен регион.

Од тие причини, кај нас и во светот, сè повеќе се развиваат и се користат математички методи и модели за планирање на развојот на стопанството и земјоделството, со истовремено испитување на производно-економските и останатите врски и односи. Ваквите модели се погодни за научен пристап при анализата и моделирањето на сложени производни системи, бидејќи овозможуваат експериментирање, а даваат можност и за испитување (квантифицирање и економско валоризирање) на различните варијантни состојби на моделот, кои произлегуваат од претпоставените интервенции на планерот или истражувачот, во реалниот систем.

Но, евидентен е расчекорот меѓу споменатиот развој на методите и примената на моделирањето во земјоделската пракса, па и во применетите истражувања. Методите се сè побројни, поусовршени и посложени, а праксата на планирањето и донесувањето одлуки многу тешко се менува. Затоа, се заложуваме за натамошен развој на овие методи но и за нивно апликација и приближување до практиката.

Овој труд се заснова на повеќегодишно истражување на проблемите во земјоделската производна дејност, а во него, со помош на соодветни методи на математичко програмирање и компјутерско моделирање, ќе биде предложена регионална стратегија за развој на агроиндустрискиот комплекс.